

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/08/2026 10:08
Sayı: E-120.07.03-1921134

COP31
TÜRKİYE
ANTALYA

Sayı : E-85112434-610-8766154

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 16.09.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1699431 sayılı yazınız.
b) 07.10.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1712094 sayılı yazınız.
c) 12.11.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1733959 sayılı yazınız.
ç) 12.12.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1755879 sayılı yazınız.
d) 30.12.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1767440 sayılı yazınız.
e) 07.01.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1772581 sayılı yazınız.
f) 27.01.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1787827 sayılı yazınız.
g) 06.02.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1794495 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (21 Sayfa)

7/38291 Gk 80

7/39278 Gk 94

7/39732 - 39733

Gk 101

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5648756B-611B-459D-9BE6-0F23B2C96AA6 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hülya
TANRIVERDİ
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 07

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN 7/39732 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Efes Örenyeri Ziyaretçi Karşılama Merkezi'ne ilişkin çevre düzenleme projesi, avan proje ve uygulama projesi; Kazı Başkanlığı ve Müze Müdürlüğü'nün görüşleri alınarak muhtelif tarihli Koruma Bölge Kurulu kararları ile uygun bulunmuştur.

Efes Örenyeri'ne yeni bir ziyaretçi karşılama merkezi ile otopark yapılmasındaki en önemli etken; Aşağı Kapı olarak bilinen mevcut giriş noktası ile kullanımda olan otopark alanının altında Bizans Sarayı kalıntılarının bulunmasıdır. Yapılan jeoradar çalışmaları sonucunda alanda Bizans Sarayı kalıntıları tespit edilmiş, kazı çalışmaları otopark alanı sınırlarına kadar ilerletilmiştir. Otoparkın kaldırılmasının ardından bu alan da kazı alanına dâhil edilecek ve saray kalıntılarının tamamının ortaya çıkarılması hedeflenecektir.

Efes Antik Kenti, 2025 yılı istatistiklerine göre 2,5 milyonu aşan ziyaretçi sayısı ile Türkiye'nin en fazla ziyaret edilen örenyeridir. Kapasite bakımından yetersiz kalan ve estetik açıdan tarihî doku ile uyumlu olmayan, ilgili Koruma Bölge Kurulu tarafından haklarında yıkım kararı alınan ve Selçuk Belediye Encümenince yıkımları uygun görülen Aşağı Kapı girişindeki mevcut dükkânlar, hizmet üniteleri ve otopark kaldırılarak, "Geleceğe Miras Sonsuz Efes" projesi kapsamında antik kentin sur duvarlarının dışında, mevcut alanın yaklaşık 850 metre uzağında, ziyaretçi ihtiyaçlarını karşılayacak yeni bir ziyaretçi karşılama merkezi ve çevre düzenleme projesi hazırlanmıştır.

Efes Örenyeri'nin korunmasına yönelik hazırlanan bu proje ile mevcut otopark ve ticari alanların kaldırılması sonucunda tarihî kalıntıların bütünlüğü sağlanacak; planlanan kazılarla açığa çıkarılacak antik kalıntıların restorasyon ve konservasyonu gerçekleştirilerek bunların gezi güzergâhına dâhil edildiği yeni bir ziyaret rotası oluşturulacaktır.

Söz konusu projeler; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10'uncu, 17'nci ve 57'nci maddeleri ile Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik hükümleri ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarihli ve 658 sayılı, 03.05.2006 tarihli ve 714 sayılı, 22.07.2008 tarihli ve 745 sayılı İlke Kararları kapsamında Koruma Bölge Kurulunca değerlendirilmiştir.

Bakanlıkça yürütülen uygulamaların sağlıklı ve bilimsel bir çerçevede ilerleyebilmesi amacıyla çalışmalar, Bilim Kurulu, Kazı Başkanlığı ve Kazı Koordinatörlüğünün denetim ve koordinasyonunda yürütülmektedir.

Projeye yönelik olarak alanın detaylı etüt çalışmaları gerçekleştirilmiş; bilimsel arkeolojik analizler ve jeoradar çalışmaları yapılmış, flora ve fauna açısından korunması gereken türler tespit edilmiş, yıllara göre iklim ve yağış rejimine ilişkin veriler değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda yeni ziyaretçi karşılama merkezi, Kazı Başkanlığı ve Müze Müdürlüğünün görüşleri doğrultusunda belirlenen alanda konumlandırılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca; Selçuk Kaymakamı, Selçuk Belediye Başkanı, Karayolları Bölge Müdürlüğü yetkilileri ile mevcut ticari ünite işletmecilerinin katılımıyla İzmir ili Selçuk ilçesinde gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında projenin detayları paylaşılmıştır.

Aşağı Kapı olarak bilinen giriş noktasında bulunan mevcut ticari üniteler, hizmet üniteleri ve otopark, Dünya Miras Alanı sınırları içerisinde yer almakta iken; UNESCO Dünya Miras Alanı Yönetim Planı ilkeleri doğrultusunda hazırlanan yeni ziyaretçi karşılama projesiyle bu birimlerin Dünya Miras Alanı sınırları dışına, tampon bölge içerisinde yer alması planlanmıştır. Ayrıca Dünya Miras Merkezi'ne sunulmak üzere Kültürel Miras Etki Değerlendirme Raporu da hazırlanmaktadır.

Proje süreci, başlangıcından itibaren yerel yönetimler ve bölge halkıyla iletişim içerisinde yürütülmüştür. Bu kapsamda Selçuk Kaymakamlığı koordinasyonunda, Selçuk Belediye Başkanlığı yetkilileri, ilgili belediye teknik personeli ve özellikle örenyeri girişinde faaliyet gösteren mevcut ticari ünite sahiplerinin katılımıyla kapsamlı bir bilgilendirme ve istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda projenin amacı, mimari özellikleri, koruma yaklaşımı ve uygulama takvimi katılımcılarla paylaşılmıştır.

Projenin hayata geçirilmesiyle birlikte Efes Örenyeri'nin üstün evrensel değerinin korunmasına yönelik çalışmalar tamamlanacak; ziyaretçilere daha güvenli, düzenli ve nitelikli bir ziyaret deneyimi sunulacak, oluşturulacak yeni gezi rotası sayesinde alanın korunması daha etkin şekilde sağlanacaktır. İnsanlığın ortak mirası niteliğindeki Efes'in ulusal ve uluslararası koruma ilkeleri doğrultusunda gelecek kuşaklara aktarılması hedeflenmektedir. Projenin tamamlanmasıyla birlikte giriş-çıkış ve yönlendirme süreçleri daha düzenli hâle gelecek, ziyaretçi akışı daha kontrollü biçimde yönetilecek ve alan yönetimi güçlendirilerek Efes'in özgün değerlerinin korunması daha etkin şekilde sürdürülecektir.